

• 2015 ÇIKMIŞ LYS EDEBİYAT ÇÖZÜMLERİ •

1. Verilen parçaya göre değer yargılarını ve bu yargıların edebiyat içindeki yerini öğrenmek, geçmişini "incelemeye" dayanır. Geçmişten günümüze kadar gelen bilgiler ise "birikim" e dayanır.

Yanıt C

2. Öncülde yer alan "... dahil dört ödül alan" ifadesinden yola çıkarak "Arturo Ui'nin Önlenebilir Tırmanı-ş" isimli oyunun farklı ödüllere layık görüldüğü kesin olarak söylenebilir.

Yanıt B

3. Parçanın IV. cümlesinde sahip olunan teknolojinin, daha önceden bu bölgede kullanıldığı söylenmiş fakat farklı işliklere değinilmemiştir.

Yanıt D

4. E şıkında sanatın varlığının, hayatı işlemeye bağlı olduğu fikri savunulmuştur. Oysaki "Sanat sanat içindir." anlayışında toplumu anlatma gibi bir kaygı yoktur.

Yanıt E

5. Parçanın öncülünde yer alan V. sözcüğü inceleyecek olursak: "oyun" sözcüğünde yer alan "u" ünlüsü düşmüş; "-acak" ekinde yer alan "k" ünsüzü yumuşayarak "ğ" ye dönüşmüştür.

Yanıt E

6. Parçada yer alan I. sözcüğün kökü "yer-"; II. sözcüğün kökü "ileri-"; IV. sözcüğün kökü "yol-"; V. sözcüğün kökü ise "hız-"dır. Dolayısıyla bu sözcükler isim olarak kullanılırken III. sözcüğün kökü olan "bas-" sözcüğü fiildir.

Yanıt C

7. Öncülde yer alan "nasıl" sözcüğü soru sıfatı; "bir" sözcüğü belgisiz sıfat; "bu" sözcüğü işaret sıfatı; "en" sözcüğü üstünlük zarfı; "Bozdağ" sözcüğü ise birleşik sözcüktür.

Yanıt C

8. İlk cümlede açıklama yapılacağından ayraçla belirtilen ilk yere iki nokta getirilmelidir. İkinci cümlede ilk ayracında sıfat-fiil gruplarını ayırdığı için virgül, ikinci ayracında ise eksilteli cümle olduğu için üç nokta getirilmelidir. Son cümle de soru cümlesi olduğu için soru işareti konulmalıdır. Bu yüzden doğru yanıt "A" seçeneğidir.

Yanıt A

9. "ünvan" sözcüğünün doğru yazımı "unvan" şeklindedir.

Yanıt E

10. Öncülde verilen cümleler III-II-V-IV-I şeklinde anlamlı bir bütün oluşturur. Dolayısıyla baştan üçüncü cümle V olur.

Yanıt E

11. Parçanın genelinde "Diriliş" romanından bahsedilirken III. cümlede "Tolstoy" hakkında bilgi verilerek anlatımın akışı bozulmuştur.

Yanıt C

12. Soru kökünde bize verilen cümle, dava açan kişinin yalan söylediğine dair bir kanıt özelliği taşımaktadır. Bu nedenle IV. cümleden sonra getirilerek V. cümlede yer alan “ispat ettik” ifadesi desteklenmelidir.

Yanıt C

13. Parçanın ilk beş cümlesinde düşünme kavramından ve düşünce suçundan bahsedilirken son cümlede toplumu sıkıntıya sokan eylemlerin suç olmasından bahsedilmiş ve farklı bir bakış açısı ortaya atılmıştır.

Yanıt D

14. Parça incelendiğinde soru cümlelerinin yoğun bir şekilde kullanılarak anlatımın hareketlendirildiği; “nefes alan deniz” ifadesiyle kişileştirmeden yararlanıldığı; manzarayı tarif ederken betimlemeye yer verildiği ve “pusula rutubetten okunmaz olunca” ifadesiyle de ayrıntılara yer verildiği söylenebilir. Fakat örneklendirmeden bahsedilemez.

Yanıt C

15. Parçada yer alan (...) kullanılmış cümleler, eksiltili cümleler; kişinin önceki ve sonraki yıllardaki ruh hali, karşılaştırmaya; masa tarifinde kullandığı sıfatlar, öznel ifadeler; son cümlede ise babası ile çiçek arasında bağ kurarak benzetmeye örnek vermiştir. Abartmalardan ise yararlanılmamıştır.

Yanıt A

16. Parçanın özellikle son bölümlerinde romanın yeni boyutlar kazanarak yazarını izleyici konumuna taşıması, romanın yazarın kontrolünden çıktığı düşüncesini bize aşlamaktadır.

Yanıt D

17. Yaşlı kadın, değişen duvar kağıtları karşısında üzüntü duyarak “çiçeklerde geçmişi kokluyordum.” demesi o duvar kağıtlarına verdiği değer hatıralarda gizli olduğunu bize göstermektedir.

Yanıt A

18. Parçanın genelinde kent yaşamı çerçevesinde bir araya gelen insanların birlikte yaşamalarına karşın birbirlerine yabancılaşmalarından yakınılmaktadır.

Yanıt C

19. Parçada canlı türleri ile ilgili araştırmalardan bahsedilmiş fakat canlı türlerinin devamlılığıyla ilgili çalışmalardan bahsedilmemiştir.

Yanıt D

20. Öncülde yer alan bilgiler çocuklara yönelik eserlerin hazırlanmasında dikkat edilecek hususlar ile alakalıdır.

Yanıt B

21. Öncülde bahsi geçen kişi içinde bulunduğu durumdan değil; kendi yetersizliğinden yakınmaktadır.

Yanıt B

22. Parçanın geneline bakıldığında mahremiyet konusunun ön plana çıkarıldığını ve alınan önlemlerin özel yaşamın gizliliğinin korunması amacıyla alındığını görüyoruz.

Yanıt D

23. Parçada özellikleri verilen Türk evlerini yapan ustalar ile ilgili herhangi bir bilgiye rastlanmamaktadır.

Yanıt D

24. Dörtlükler incelendiğinde imgelere ve edebi sanatlara yer verildiği gözlemlenebilir. Dolayısıyla şiirselliğe önem verilmiştir.

Yanıt E

25. Parça incelendiğinde öğreticilikten çok betimlemeye yer verilmesi; yarım uyak yerine tam ve zengin uyağa yer verilmesi sebebiyle II. ve III. öncüllerde verilen bilgiler yanlıştır.

Yanıt C

26. "meh" ten kastedilen sevgilidir. Dolayısıyla sevgili, "ay" a benzetilmiş fakat sadece "ay" söylenmiştir. Bu edebi sanata "istiare" adı verilir.

Yanıt A

27. Zihinde çağrışım uyandıran edebî sanat "telmih"; gerçekliklerin sınırı zorlanan edebî sanat "mübalağa"; olayların çarpıcı gerçeklere bağlandığı edebî sanat ise "hüsnitâil" dir.

Yanıt C

28. Öncülde verilen parça bir yeri tanıtmak amacıyla yazıldığı için "gezi yazısı" özelliği göstermektedir.

Yanıt E

29. Kurallara bağlı kalmayan, ileri sürülen düşünceleri kanıtlama zorunluluğu taşımayan yazılar "deneme" türüne örnektir.

Yanıt A

30. "Nur Baba" isimli romanın kahramanı "Nur Baba" hırslı ve hoppa bir yapıya sahiptir.

Yanıt E

31. Öncülde özellikleri verilen eser "Kutadgu Bilig" dir. "Kutadgu Bilig" Yusuf Has Hâcîp tarafından yazılmıştır.

Yanıt B

32. Öncülde özellikleri verilen nazım şekli "İslamiyet öncesi Türk edebiyatı" nazım şekillerinden "koşuk"tur.

Yanıt A

33. Bir şehrin güzelliklerini anlatan eserlere "şehrengiz" denir. "Surname"ler ise şehzadelerin sünnet törenlerini anlatır.

Yanıt E

34. Tarz-ı Kadim" ifadesiyle belirtilen şiir anlayışı "divan şiiri"dir.

Yanıt A

35. Mensur tarzda yazmış olduğu hamsesi ile tanınan sanatçı "Nergisî"dir.

Yanıt B

36. Öncülde bahsi geçen sembolik tarzda yazılmış olan eser "Harname"dir. "Harname" ise "Şeyhî"ye aittir.

Yanıt D

37. Parçada Lale Devri sanatçısı Nedim'den söz edilmektedir.

Yanıt C

38. Garipçiler, Beş Hececiler, Hisarcılar ve Millî Edebiyatçıların dili sade ve süsten uzaktır. A seçeneğinde yer alan Fecr-i Atîcilerin dili ağır ve sanattıdır.

Yanıt A

39. Parçada, "Halas" isimli eserden yola çıkarak Mehmet Rauf'tan bahsedildiğini söyleyebiliriz.

Yanıt A

40. Parçada Tanzimat Dönemi'nden söz edilmektedir. Cezmi de Namık Kemal'in ilk tarihi romanıdır ve bu dönemde yazılmıştır.

Yanıt D

41. Parçada bahsedilen sanatçı, Fecr-i Âti ve Millî Edebiyat dönemine tanıklık etmiş olan Ahmet Haşim'dir.

Yanıt A

42. Parçada Millî Edebiyat sanatçısı Ömer Seyfettin'den bahsedilmektedir.

Yanıt A

43. Parçada bahsedilen ve eseri verilen sanatçı Sait Faik Abasıyanık'tır.

Yanıt C

44. Parçada ilk köy romanı "Karabibik"ten söz edilmektedir. Bu eser de Nabizâde Nâzım'ın eseridir.

Yanıt C

45. Parçada bahsedilen roman Aşk-ı Memnu'dur. Bu eser de Halit Ziya Uşaklıgil'indir.

Yanıt E

46. Bahsedilen topluluk Yedi Meşaleciler'dir.

Yanıt A

47. "Evlerin öyküsünü yazan şair" ifadesinden, "Bile/ Yazdı ve Eski Toprak" isimli eserlerinden de anlaşılabilir gibi bahsi geçen sanatçı Behçet Necatigil'dir.

Yanıt B

48. Öncülde halk edebiyatı temelli bir sanat anlayışından söz edilmektedir. Cemal Süreya'nın şiirleri ise halk edebiyatının aksine imgelerle doludur.

Yanıt E

49. Parçada toplumsal gerçekçi görüşle eserler veren Sabahattin Ali'dir.

Yanıt E

50. Parçada bahsedilen sanatçı Cahit Zarifoğlu'dur.

Yanıt A

51. Öncülde bahsi geçen eser "Fikrimin İnce Gülü" isimli eserdir.

Yanıt A

52. Parçada bahsedilen öykücü Memduh Şevket Esen- dal'dır.

Yanıt E

53. Öncülde açıklaması verilen eser "Saatleri Ayarlama Enstitüsü"dür.

Yanıt B

54. Öncülde içeriğine yer verilen eser "Biz İnsanlar" isimli eserdir.

Yanıt B

55. Öncülde bahsedilen sanatçı "Birinci Perde" isimli eserden de anlaşılabilir gibi "Cevdet Kudret Sokak"tur.

Yanıt C

56. İzlenimlerin ve sezgilerin ön planda olduğu edebi akım "sembolizm"dir.

Yanıt A

• 2016 ÇIKMIŞ LYS EDEBİYAT ÇÖZÜMLERİ •

1. II numaralı sözcüğün anlamı "nefes almak" değil, "dinlenmek"tir.

Yanıt B

2. III. cümlede yer alan "çekilmişler" sözcüğü ve V. cümlede yer alan "hatıralara karışıp gitmişler" sözcük grubu mecaz anlamda kullanılmıştır.

Yanıt D

3. Soru kökünde yer alan "kişiye özeldir" ifadesi ile "herkese hitap etmediği" anlamına ulaşılabilir.

Yanıt C

4. IV. cümlede parçanın yazarı söz konusu ifadenin kendisi için öneminden bahsetmiş, herhangi bir tanımlama yapmamıştır.

Yanıt D

5. Parçanın III. cümlesinde bahsi geçen türlerin Akdeniz'e giriş hızından yola çıkarak gelecekle ilgili bir çıkarım yapılmıştır.

Yanıt C

6. Parçada yer alan "şehrin" sözcüğünde ünlü düşmesi, "şehrin üstünde" sözcük grubunda ulama, "uçurtmuştu" sözcüğünde sertleşme, "çocukluğum" sözcüğünde "yumuşama" vardır.

Yanıt E

7. Soru kökünde verilen cümlelerin öğeleri "zarf tümleci, özne, dolaylı tümleç, zarf tümleci, yüklem" şeklinde sıralanmıştır. Bu öge sırasına uygun olan cümle B şikkında yer almaktadır.

Yanıt B

8. Şıklarda belirtilen altı çizili sözcükler isimden önce geldiği için sıfat, E şikkında yer alan sözcük ise isimdir.

Yanıt E

9. Parçada yer alan "O gece" sözcük grubunda "O" işaret sıfatı, "onun" sözcüğü kişi zamiri, "bir" sözcüğü "sayı sıfatı", "kendisi" sözcüğü ise dönüşlülük zamiridir.

Yanıt D

10. Parçada yer alan IV numaralı sözcüğün yazımı yanlıştır. Doğru yazımı "İcat edilmiş" şeklinde olmalıdır.

Yanıt D

11. Parçada yer alan "olursa olsun" ifadesi sözcük grubu oluşturduğu için araya noktalama işareti konmaz.

Yanıt A

12. Bize verilen cümlelerden anlamlı bir bütün oluşturduğumuzda sıralama "IV – I – V – III – II" şeklinde olur. Bu doğrultuda baştan üçüncü cümle "V" olur.

Yanıt E

13. Parçada genelinde "Stephan Hawking" in çalışmaları bahsedilirken II. cümlede rahatsızlığından ve bu durumun, onun üzerindeki etkisinden bahsetmiştir.

Yanıt B

14. Parçada geneli bilgi verme amacıyla düzenlendiği için açıklamadan yararlanılmıştır. Ayrıca ilk cümle "öznel anlatım" a, ikinci cümle "koşul cümlesi" ne, son cümle ise "örnekleme" ye örnek gösterilebilir.

Yanıt B

15. Parçaya göre, bir parçayı değerlendirirken ait olduğu bütünlü birlikte değerlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. İnsanı da bu açıdan değerlendirecek olursak iç ve dış çevreyi ele almalıyız.

Yanıt A

16. Soru kökünde bahsi geçen cümle parçada yer alan diğer cümleler ile değerlendirildiğinde, yaşamımızın çeşitli dönemlerinde farklı özellikler taşıdığımız anlamı içermektedir.

Yanıt B

17. Parçada yenilikçi şairin doğru zamanda yenilik yapan şair olduğu vurgusu yapılmıştır.

Yanıt D

18. Parçadan anlaşılacağı üzere emin olmadan hareket etmeyen yazarın kararsız olmasından bahsedilemez.

Yanıt E

19. Parçada beslenme alışkanlığına ilişkin bir bilgi verilmemiştir.

Yanıt D

20. Parçada sayısal herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir.

Yanıt E

21. İlk cümlede bahsedilen "dergi yapraklarının okurun eline yakışması" kağıdın kalitesini ifade etmek için değil; mecazlı bir söyleyişle dergilerin okura daha entellektüel bir hava kazandığını ifade etmek içindir.

Yanıt A

22. Parçanın V. cümlesinde öğrencilerin kazanımlarından bahsedilmiş ama iş bulma konusuna değinilmemiştir.

Yanıt E

23. Parçanın II. cümlesinden A şıkkına, I. cümlesinden B şıkkına, V. cümlesinden C şıkkına, II. cümlesinden E şıkkına ulaşılabilir.

Yanıt D

24. Parçanın III. cümlesine kadar "Descartes" ile ilgili genel bilgiler verilirken IV. cümleden itibaren bu kişiyle ilgili yanlış bulunan bir durumdan bahsedilmemiştir.

Yanıt C

25. V. cümlede yaptığı araştırmaların sayısı ile ilgili bir bilgi verilmemiştir.

Yanıt D

26. Parçada okuyucuya bilgi vermek amacı taşımadığı için didaktik bir üsluptan bahsedilemez.

Yanıt B

27. I. parçada sadece "-erken" eki ile redife yer verilirken II. parçanın birinci ve üçüncü dizede "-im"; ikinci ve dördüncü dizesinde "-ar" tam kafiye oluşturur.

Yanıt B

28. Üçüncü dizede "huzur" ve "şarkı" sözcükleri arasında zıtlık söz konusu değildir.

Yanıt C

29. Parçada verilen bilgiler "röportaj" ile ilgilidir.

Yanıt C

30. Orta oyununun kadrosunda birden fazla kişi bulunmaktadır.

Yanıt B

31. Parçada kişi kendi hayatını anlatan bir yazı kaleme almıştır. Bu eserlere "otobiyografi" adı verilir.

Yanıt A

32. Parçada özellikleri verilen eser "Divan-ı Hikmet"tir.

Yanıt A

33. Nâbî'nin kaleme almış olduğu "Hayriyye" isimli eser, gençlere yönelik öğütler içermektedir.

Yanıt A

34. Parça "sevgi" teması üzerine kurulu olduğu için bu parçanın "güzelleme"den alındığını söyleyebiliriz.

Yanıt C

35. Nasihatnameler öğüt içerikli eserlerdir; lirik şiirler ise duygusallık içerir. Menakıbnameler ise tarikat şeyhlerinin kerametlerini konu alırken satirik şiirler eleştiri içerir.

Yanıt D

36. Devriyeler insanın yaratılışını ele alan eserlerdir.

Yanıt D

37. Süslü nesrin ilk büyük sanatçısı Sinan Paşa, eseri ise Tazarrunâme'dir.

Yanıt C

38. Aşk, şevk ve eğlenceyi gerçekçi bir üslupla işleyen Nedim aşkın acılı ve üzüntülü tarafını işleyen ise Fuzuli'dir.

Yanıt B

39. Parçada bahsedilen sanatçı Karacaoğlan'dır.

Yanıt C

40. Parçada "Servet-i Fünun" edebiyatının özellikleri verilmiştir.

Yanıt D

41. Edebiyatımızda en fazla eseri kaleme alan sanatçıların başında Ahmet Mithat Efendi" gelmektedir.

Yanıt B

42. Parçada eserleri ve özellikleri verilen sanatçı Muallim Naci'dir.

Yanıt E

43. Eserlerinde İstanbul'a olan kını ile ön plana çıkan sanatçı Tevfik Fikret'tir.

Yanıt E

44. Parçada özellikleri verilen sanatçı Reşat Nuri Güntekin'dir.

Yanıt B

45. Parçada özellikleri verilen sanatçı "Ziya Gökalp"tir.

Yanıt D

46. Parçada şiirde şekilsel unsurların öneminden bahsedilmiştir. Orhan Veli Kanık ise şiirde şekilsel özelliklere önem vermez.

Yanıt E

47. I. parçada "ölüm" demesinden yola çıkacak olursak "mistik şiir" in; II. parçada ise şekil özellikleri ikinci plana atıldığından "Garipçiler" in şiir anlayışından etkilenildiği söylenebilir.

Yanıt B

48. Öncülde verilen dörtlükte bahsi geçen rübâî ve semaî gibi nazım şekilleri geleneksel Türk şiirinde kullanılan nazım şekilleridir. Buna bağlı olarak şairin bu dörtlükte geleneksel Türk şiirine ilgi duyulmamasından yakındığını söyleyebiliriz.

Yanıt A

49. Parçada özellikleri verilen şair "Attila İlhan" dır.

Yanıt A

50. Edebiyatımızda Arif Nihat Asya "Bayrak Şairi", Behçet Necatigil "Evler Şairi", Cevat Şakir Kabaağaçlı "Halikarnas Balıkçısı", Eflatun Cem Güney ise "Masalcı Baba" olarak tanınır. "Destan Şairi" ise Fazıl Hüsni Dağlarca'dır.

Yanıt D

51. Parçada özellikleri verilen sanatçı Rıfat Ilgaz'dır.

Yanıt A

52. Parçada özellikleri verilen sanatçı "Emine Işınsu" dur.

Yanıt A

53. Avare Yıllar isimli eserde Orhan Kemal kendi gençlik yıllarını anlatmıştır.

Yanıt D

54. Parçada özellikleri verilen sanatçı Turgut Özakman'dır.

Yanıt E

55. Mai ve Siyah isimli romanın kahramanı Ahmet Cemil; Şıpsevdi romanının kahramanı ise Meftun Bey'dir.

Yanıt D

56. Parçadan yola çıkacak olursak "gerçekçilik" unsurunu ön plana çıkaran akım "realizm" dir.

Yanıt B

• 2017 ÇIKMIŞ LYS EDEBİYAT ÇÖZÜMLERİ •

1. I. cümlede ifade edilen "ayaküstü" sözcüğü kısa sürede yapılan işlevi belirtmek için kullanılır.

Yanıt A

2. Parçada yer alan "katmerlen-" sözcüğü artıp çoğalmayı ifade eder.

Yanıt A

3. Parçada boş bırakılan bölüm kapalı toplumlarla alakalı bir bölüm olduğundan getirilebilecek en uygun ifade "dışlayıcı"dır.

Yanıt B

4. E şıkkında yer alan cümlede elimizdeki verilerden yola çıkılarak bir tahminde bulunulmuştur.

Yanıt E

5. D şıkkında yer alan cümlede kanıtlanabilir bir durum ifade edildiğinden kişisel düşünceye yer verilmemiştir.

Yanıt D

6. Parçada yer alan altı çizili cümlede kişinin başkalarına benzememesi yani benzersiz olması gerektiği vurgulanmıştır. A şıkkında da aynı düşünceye yer verilmiştir.

Yanıt A

7. Cümlede "renkler" sözcüğü kendinden önceki bölümle birlikte özne, "en az kendileri kadar etkileyici motif ve desenlerde" kısmı dolaylı tümleç, "yer yer" kısmı zarf tümleci, "boy gösteriyor" kısmı ise yüklemidir.

Yanıt C

8. Dizelerde yer alan "fikrimce" sözcüğünde ünlü düşmesi, "biriydi" sözcüğünde ünsüz türemesi, "sevmiyordun" sözcüğünde ünlü daralması ve "sevdiğin" sözcüğünde ünsüz yumuşaması vardır.

Yanıt A

9. I. cümlede "gökyüzü manzaralı ev" sıfat tamlamasına, II. cümlede "en" sözcüğü derecelendirme zarfına, III. cümlede isim-fiile ve sıfat-fiile, V. cümlede ise "hafızasının canlılığı" ve "yayımların yol hikâyeleri" isim tamlamalarına örnektir. IV. cümlede işaret sıfatı yoktur.

Yanıt D

10. "İl, ilçe, köy, belde" sözcüklerinin ilk harfi daima küçük yazılır. C şıkkındaki "belde" sözcüğünün ilk harfi küçük yazılmalıdır.

Yanıt C

11. Parçanın V. cümlesinde yer alan "alışıldık bir görüntü" ifadesi cümleye öznellik katmıştır.

Yanıt E

12. Parçada, varlıkların somut özellikleri ön plana çıkarılmıştır.

Yanıt E

13. Parçanın IV. cümlesine kadar dilin öneminden IV. cümleden itibaren ise dili kaybetmenin nedenlerinden bahsedilmiştir. Bu nedenle ikinci paragrafın ilk cümlesi IV. cümledir.

Yanıt C

14. Parçanın genelinde sanatçının tarafsız olması gerektiğinden bahsedilirken V. cümlede sanatçının bağımsız olması gerektiği ifade edilmiştir. Bu nedenle parçanın V. cümlesi düşüncenin akışını bozmaktadır.

Yanıt E

15. Parçada "...daha uzun boylu..." ifadesiyle karşılaştırma, "havuzun sessiz hüznü" ifadesiyle kişileştirme, "ateş topu gibi patlayan zakkum" ifadesiyle benzetme yapılmıştır. Parçanın genelinde betimlemeden yararlanılırken örneklemeye başvurulmamıştır.

Yanıt D

16. Parçanın sonuna getirilebilecek en uygun cümleye C şıkında yer verilmiştir.

Yanıt C

17. Parçanın ilk cümlesinden yola çıkarak okumanın bir "ceza" olarak görülmesinin parçanın genelinde yakınılan durum olduğu söylenebilir.

Yanıt B

18. Parçaya göre "kalıplar" her ne kadar hayatı sınırlandırsa da aslında insanın yaşamını kolaylaştıran en önemli yardımcılarıdır.

Yanıt B

19. Parçada gençlerin savaşın etkilerini daha da önemlisi savaşlarda kullanılması muhtemel nükleer silahların tehlikesini kavrayamamalarından yakınılmaktadır.

Yanıt A

20. Parçada özgünlüğün bir başarı ölçütü olduğuna değinilmiş fakat her özgün eserin başarılı kabul edildiğinden bahsetmemiştir.

Yanıt E

21. Parçada sözü edilen eserin farklı uluslar tarafından da kabul gördüğüne değinilmediği için evrensel değerinden bahsedemeyiz.

Yanıt D

22. Dizelerde şairlerin üzgün kimseler olduklarından bahsedilmiş fakat eserlerinde işledikleri konulara değinilmemiştir.

Yanıt E

23. Parçada Tavares'in ilk ürünlerinin türünden bahsedilmemiştir.

Yanıt C

24. Parçanın VI. cümlesinde Tavares'in eserlerinin içeriğine değinilmemiştir.

Yanıt E

25. Parçada hakkında bilgi verilen kavramlar "tasavvuf" ve "vahdetivücut" kavramlarıdır.

Yanıt B

26. "Kutadgu Bilig" isimli eserde Arapça ve Farsça sözcüklerden yararlanılmış fakat yoğun bir şekilde yer verilmemiştir.

Yanıt D

27. Gölge oyununun temel unsurlarından biri olan Karagöz tipinin canlandırılmasında yerel söyleyiş özelliklerinden yararlanır.

Yanıt E

28. Soruda yer alan dörtlükte ilahi nazım türünün özellikleri görülmektedir.

Yanıt B

29. Dörtlükte şair, çevresindeki insanları eleştirdiğinden bu şiir taşlamaya örnektir.

Yanıt D

30. Dizelerde şair, sevgilinin özelliklerinden bahsetmiş fakat ona duyulan özlemi dile getirmemiştir.

Yanıt C

31. Telmih, geçmişte yaşanmış bir olayın hatırlatılması sanatıydı. D şıkında yer alan dizelerde ise böyle bir durum söz konusu değildir.

Yanıt D

32. "Sabr ü Sebat" mesnevi değil, Abdülhak Hamit Tarhan'ın oyun türündeki eseridir.

Yanıt C

33. Bakî'nin mesnevi tarzında eseri yoktur.

Yanıt C

34. Parça öğüt içerikli olduğundan fütüvvetname örneği olarak değerlendirilmelidir.

Yanıt A

35. Parçada açıklaması yapılan söz sanatı "istiare"dir.

Yanıt E

36. Dizelerde yer alan "oldu gönül" kısımları redife, "-ağ" sesleri ise tam uyağa örnektir. B şıkında yer alan dizelerde de "-lar" sesleri redif, "-am" sesleri ise tam uyaktır.

Yanıt B

37. Parçada tanıtılan roman "Sinekli Bakkal"dır.

Yanıt B

38. Parçada açıklaması yapılan akımlardan ilki sembolizm, ikincisi ise sürrealizmdir.

Yanıt C

39. Parçada hakkında bilgi verilen dönem Servetifünun Dönemi'dir.

Yanıt A

40. "Araba Sevdası" romanında yer alan Bihruz parçada belirtilen roman kişilerine örnektir.

Yanıt B

41. Selanik'te çıkarılan ve milliyetçilik akımının başlamasını sağlayan dergi Genç Kalemler dergisidir. Ömer Seyfettin ise bu derginin en önemli ismidir.

Yanıt D

42. Parçada tanıtılan yazar Mehmet Fuat Köprülü'dür.

Yanıt C

43. Parçada tanıtılan yazar Abdülhak Hamit Tarhan'dır.

Yanıt D

44. Parçada köy ve köylü sorunlarına yer verilmiştir. Şıklarda yer alan Peyami Safa ise bireyin iç dünyasını eserlerinde konu edinir.

Yanıt E

45. Parçada özellikleri verilen yazar Abdülhak Şinasi Hisar'dır.

Yanıt C

46. Bu parçada ele alınan eser, "Kara Kitap" isimli eserdir.

Yanıt C

47. Parçada ifade edilen görüşler Orhan Kemal'in sanat anlayışı ile örtüşmektedir.

Yanıt B

48. Parçada yazar, anlatıcının eserde istediği değişikliği yapabileceğini ifade ederek anlatıcının kurmacanın bir parçası olduğunu ifade etmeye çalışmıştır.

Yanıt B

49. Parçada sözü edilen şair Orhan Veli Kanık'tır.

Yanıt A

50. Bilinç akışı tekniğinde kahramanın aklından geçenleri yazar, birinci kişi ağzından yansıtır. Bize verilen parçada ise böyle bir durum söz konusu değildir.

Yanıt A

51. Parçada tanıtılan yazar Fazıl Hüsni Dağlarca'dır.

Yanıt D

52. Parçada tanıtılan yazar Fazıl Hüsni Dağlarca'dır.

Yanıt D

53. Parçada sözü edilen şair Cahit Sıtkı Tarancı'dır.

Yanıt A

54. Parçada sözü edilen şair Ahmet Haşim'dir. "O Belde" isimli şiir ise onun en önemli eserlerindedir.

Yanıt B

55. Parçada özellikleri verilen nazım türü devriyedir.

56. Bu parça şarkı nazım biçimiyle kaleme alınmıştır.

• 2018 ÇIKMIŞ AYT EDEBİYAT ÇÖZÜMLERİ •

1. Parçada "çevre sorunları" teması ele alınmıştır. Parçadaki boşluklara düşüncenin akışına göre B seçeneğinde verilenler getirildiğinde parçanın anlam bütünlüğü sağlanmış olur.

Yanıt B

2. Parçanın V. cümlesinde araştırma sonuçlarına dayalı bir öneri yoktur. IV. cümlede sözü edilen varsayımlardan biri örneklenmektedir.

Yanıt E

3. Parçada ikilemelere (öve öve) yer verilmiştir. (A)
Osmanlıda devletin işleyişiyle ilgili bilgi verilmiş yani açıklama yapılmıştır. (B)
Nicel (sayısal) verilerden (15 milyon km², 12 eyalet) yararlanılmıştır. (C)
Öznel ifadeler (Kusursuz işleyen bu sistem...) kullanılmıştır. (D)
Parçada herhangi bir şey örneklenmemiştir.

Yanıt E

4. Parçada yazarın söyledikleri kadar söylemediklerinin de önem taşıdığı, yazılarının yoğun olduğu, buzdağına benzediği anlatılmıştır.
Bu özellikler Hemingway'in yazılarının anlam derinliğine sahip olduklarını gösterir.

Yanıt C

5. Hâbil'in, kardeşi Kâbil tarafından öldürülmesi hatırlatılarak "telmi" sanatı yapılmıştır. (A)

öt - tüt - ü

güt - tüt - ü

et - tiğ - i

sözcüklerindeki "-tüt, -tiğ" sıfat-fiil eki ve "-ü, -i" iyelik eki, aynı görevde olduğu için rediftir. (B)

öt -

güt -

et -

sözcüklerindeki "-t" sesi yarım kafiyedir. (D)

Bül-bü-lün aş-kı-dır dal-da öt-tü-ğü
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır. (E)

Dörtlükte sarma (abba) değil, düz / koşma tipi (aaab) uyak kullanılmıştır.

Yanıt B

•
A
Y
A
Y
I
N
L
A
R
I
•

6. Ahenk unsurları olan uyak ve redife yer verilmiştir. (A)

görece - ksin } zengin uyak
a - ksin }

d-er-in-de } redif } zengin uyak
y-er-in-de }

Çapraz kafiye düzeninde yazılmıştır. (B)

göreceksin a)
derinde b)
aksin a)
yerinde b)

"Körfezdeki dalgın suya" sözünde "su"ya insana özgü bir nitelik olan "dalgalılık" özelliği aktararak "kişileştirme" yapılmıştır. (D)

"Mehtap, iri güller... ve senin en güzel aksin" dizisinde varlıklar gözlem yoluyla algılanabilen varlıklar olduğu için görsel öğelere yer verilmiştir. (E)

Dizelerde "yaşama sevinci" teması değil, "şairin geçmiş yaşantılar üzerine uygulanmaları" işlenmiştir.

Yanıt C

7. Bir gazelin ilk beyti (matla), kendi içinde uyaklıdır. Bu nedenle III. dize, birinci sırada yer almalıdır.

“yâr olsa dilber”

“dâr olsa dilber”

Bir gazelin son beyti (makta), mahlas beytidir; bu dizede şair, mahlasına yer verir. II. dizede şairin mahlası (Hayretî) geçtiği için, II. dize, üçüncü sırada yer almalıdır.

Bu durumda sıralama III - I - II şeklinde olmalıdır.

Yanıt E

8. A'da “gece, mehtap, yıldız, güneş” sözcükleri anlamca ilgili sözcükler olduğu için “tenasüp” sanatı vardır. B'de “ağlamak” ve “gülmek” sözcükleri karşıt kavramları yansıttığı için “tezat” sanatı vardır.

C'de Hz. Yusuf anımsatıldığı için “telmih” sanatı vardır.

D'de hitap edilen kişi (sen) hem “akşamlar”a hem “rüyalar”a benzetilerek “teşbih” yapılmıştır.

E'de “teşhis (kişileştirme) değil, teşbih (benzetme) sanatı vardır ve “zaman”, “sabun”a benzetilmiştir.

Yanıt E

9. Parçadaki boşluklara A seçeneğinde verilenler getirilmelidir.

Yanıt A

10. Parçada sözü edilen eser “Mantiku't-Tayr”dır. Bu nedenle boşluğa C seçeneğindeki eser getirilmelidir.

Yanıt C

11. Parça bir halk hikâyesinden (Tahir ile Zühre) alınmıştır. (A)

Olaylar mensur (düzyazı), saz eşliğinde söylenen sözler manzum (şiir) biçimdedir. (B)

Özellikle manzum (şiir) olan bölüm, hikâyenin olduğu dönemin (14. - 16. yüzyıllar) dil özelliklerini yansıtmaktadır. (C)

Parçada “Sihirbazın bir şerbetle Zühre'yi Tahir'den soğutması olağanüstü ögedir. (E)

Parça, “aşk” konulu bir halk hikâyesinden alınmıştır. Hikâyedeki temel çatışma, Tahir ile Zühre'nin birbirinden uzak tutulmasıdır.

Yanıt D

12. Parçada sözü edilen şair, Şeyh Gâlip'tir.

Yanıt C

13. Beyitlerde öğüt verilmektedir. Divan edebiyatında öğüt vermek için yazılan bu tür şiirlere “pendnâme” denir.

Yanıt B

14. Şinasi'nin “Şair Evlenmesi”, Batılılaşmanın olumsuz yönlerini yermek için değil, törelerin olumsuz yönlerini yermek için yazılmış bir töre komedisidir ve görücü usulü evliliğin zararlarını işlemektedir.

Yanıt D

15. Parçada sözü edilen eser, Nabizade Nazım'ın “Zehra” adlı romanıdır.

Yanıt E

16. Soru kökünde bazı özellikleri verilen sanatçı, Hüseyin Rahmi Gürpınar'dır.

“Şık” romanı, H. Rahmi Gürpınar'ın alafanga yaşama özenen saf bir gencin başından geçen gülünç olayları anlattığı bir romanıdır.

“Kırık Hayatlar”, Halit Ziya Uşaklıgil'in; “Sözde Kızlar”, Mehmet Rauf'un; “İstanbul'un İç Yüzü”, Refik Halit Karay'ın; “Çalılıkusu” da Reşat Nuri Güntekin'in romanlarıdır.

Yanıt A

17. Soru kökünde bazı özellikleri verilen edebî dönem, Millî Edebiyat Dönemi'dir.

Yanıt A

18. Parçada Çehov tarzı öykücülüğü edebiyatımıza getiren Memduh Şevket Esendal'ın “Ayaşlı ve Kiracıları” romanından söz edilmektedir.

Yanıt C

19. Parçada bazı hikâyeleri verilen ve sanat anlayışından söz edilen sanatçı, Sabahattin Ali'dir.

Yanıt A

20. Parçada sözü edilen durum, Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun üç neslin çatışmasını yansıtmak için kaleme aldığı “Kıralık Konak” romanının başkarakterlerinden Naim Efendi ile torunu Seniha arasında söz konusudur.

Yanıt A

21. Parçada sözü edilen sanatçı Yahya Kemal Beyatlı'dır. Şairin ünlü “Süleymaniye'de Bayram Sabahı” adlı şiiri de “Kendi Gök Kubbemiz” adlı kitabında yer almaktadır.

Bu durumda parçadaki boşluklara B seçeneğinde verilenler getirilmelidir.

Yanıt B

22. Parça, Orhan Pamuk'un “Kar” adlı romanından alınmıştır. Postmodern romanda A, B, C ve E seçeneklerinde verilen özellikler söz konusuysen kurmaca ile gerçeklik arasında belirgin bir sınır yoktur çünkü postmodern romanda kurgulanmış bir olay yoktur. Bu tür romanda amaç, olay anlatmak değil; olayın yarattığı izlenimleri, duyguları anlatmaktır.

Yanıt D

23. Parçada sözü edilen romanın yazarı Necati Cumalı'dır.

Yanıt A

24. Parçada sözü edilen edebî akım, 19. yüzyılın sonlarında Fransa'da ortaya çıkan ve kurucusu Emile Zola olan “natüralizm”dir.

Yanıt C

• 2019 ÇIKMIŞ AYT EDEBİYAT ÇÖZÜMLERİ •

1. Öncülde yer alan "değerlendirmek" sözcüğü "bir şeyi yerinde ve yararlı bir yolda kullanmak" anlamında kullanılmıştır. Bu anlamda doğru cevap D seçeneğidir.

Yanıt D

2. Öncülde yer alan parçanın I. cümlesinde insanlar ve balıklar gelişimleri üzerinden karşılaştırılmıştır. Bu anlamda doğru cevap A seçeneğidir.

Yanıt A

3. Öncülde yer alan parçada "Çamlar Altında Muhasebe" isimli eser ile ilgili ifade edilen "bu hikâye, H.G. Wells'in Zaman Makinesi"nden yola çıkılarak kurgulanmış edebi ürünlerden biridir." cümlesinden yola çıkarak söz konusu eserin içerik olarak bütünüyle özgün olmadığını söyleyebiliriz. Bu anlamda doğru cevap D şıkkıdır.

Yanıt D

4. Öncülde yer alan dörtlükte kendi eksiklerini görmeyip başkalarında eksik arayanlar eleştirilmektedir. Eleştiri içeren şiirlere ise "satirik şiir" adı verilmektedir. Bu anlamda doğru yanıt B seçeneğidir.

Yanıt B

5. Tecahülûarif sanatı bilip de bilmemezlikten geldiğimiz durumları ifade eden bir sanattır. Bu sanatta kişi, bildiği durumları bilmiyormuş gibi davrandığını soru yoluyla karşı tarafa hissettirir. Öncülde verilen dörtlüklerin II. sinde bu sanat görülürken I. dörtlükte bu sanatın örneği yoktur. Bu anlamda doğru yanıt E seçeneğidir.

Yanıt E

6. Pastoral şiir kıvr ve doğa hayatını anlatan şiirlerdir. Öncülde yer alan şiirin konusu ise ayrılık acısıdır. Bu tür şiirlere lirik şiir adı verilmektedir. Bu anlamda doğru yanıt A seçeneğidir.

Yanıt A

7. İrsalimesel sanatı atasözü kullanma sanatıdır. Şıkları incelediğimizde C şıkkında verilen beyitte atasözü kullanımı söz konusu değildir. Bu anlamda doğru yanıt C seçeneğidir.

Yanıt C

8. "Döşeme" bölümü masalın başlangıç bölümüdür. Bu bölümde anlatıcı anlatıların gerçeklerle ilgili olmadığını tekerlemeler yoluyla hissettirir. Şıkları incelediğimizde bu amaca hizmet edebilecek tekerleme örneği A şıkkında bize verilmiştir. Bu anlamda doğru yanıt A seçeneğidir.

Yanıt A

9. Öncülde verilen parçanın V numaralı cümlesinde özellikleri verilen halk tiyatrosu karakteri Karagöz değil meddaktır. Bu anlamda doğru cevap E seçeneğidir.

Yanıt E

10. Öncülde yer alan parçada söz konusu kahramanın ruhsal özelliklerine yer verilmemiştir. Bu anlamda doğru yanıt A seçeneğidir.

Yanıt A

11. Öncülde yer alan tabloyu incelediğimizde bu tabloda yer alan I. boşluğa 14. yüzyılda İskendernâme isimli eseri kaleme alan Ahmedî getirilmelidir. II. boşluğa Nâbî'nin eserleriyle ön plana çıktığı 17. yüzyıl getirilmelidir. III. boşluğa ise Şeyh Galip'in en önemli eseri "Hüsn ü Aşk" getirilmelidir. Bu anlamda doğru yanıt C seçeneğidir.

Yanıt C

12. Soruda verilen şıkları incelediğimizde A şıkkında verilen beyitte "sahan böreği", B şıkkında "balık çorbası", C şıkkında "helva", E şıkkında ise "yahni" Osmanlı mutfağında yer alan yemek ve tatlılara örnek gösterilebilir. D şıkkında ise bu yönde bir örneğe rastlamadığımızdan doğru cevap D şıkkıdır.

Yanıt D

13. Divan edebiyatı döneminde biyografi türünde kaleme alınan ürünlere tezkire adı verilir. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

Yanıt B

14. Tanzimat döneminde tiyatro türündeki eserleriyle ön plana çıkan ve Bursa'da kendi adıyla bir tiyatro sahnesi kuran sanatçımız Ahmet Vefik Paşa'dır. Bu nedenle doğru cevap D seçeneğidir.

Yanıt D

15. Öncülde verilen parçada bahsedilen Namık Kemal tarafından kaleme alınan ve bir halkın özgürlük mücadelesini konu alan, sahnelenen ilk tiyatro olması bakımında edebiyatımızda önemli bir yere sahip eserimizin adı "Vatan yahut Silistre"dir. Bu doğrultuda doğru cevap D seçeneğidir.

Yanıt D

16. Öncülde verilen parçada bahsedilen topluluk Fecrati Topluluğudur. Cenap Şahabettin ise servetifünün dönemi sanatçılarından. Bu nedenle doğru yanıt E seçeneğidir.

Yanıt E

17. Öncülde verilen parçada özellikleri verilen ve Mendil Altında isimli öyküyü kaleme alan yazarımız Memduh Şevket Esendal'dır. Bu anlamda doğru cevap E şıkkıdır.

Yanıt E

18. Öncülde verilen parçada adı geçen "Miskinler Tekkesi ve Sönmüş Yıldızlar" isimli eserler Reşat Nuri GÜNTEKİN'e; "Tatarcık ve Dağa Çıkan Kurt" isimli eser Halide Edip ADIVAR'a "Hep O Şarkı ve Millî Savaş Hikâyeleri" isimli eserler Yakup Kadri KARA-OSMANOĞLU'na ait eserlerdir. Bu anlamda doğru yanıt B şıkkıdır.

Yanıt B

19. Öncülde verilen parçada 1940 döneminde şiir alanında serbestleşmenin görüldüğü ifade edilmiş fakat bu değişimin şiiri olumlu ya da olumsuz yönde etkilediğine dair herhangi bir değerlendirme yapılmamıştır. Bu anlamda doğru cevap C seçeneğidir.

Yanıt C

20. Öncülde verilen parçada yazar, olayları aktarırken kendi başından geçiyormuş gibi anlatmıştır. Bu tarzda yapılan anlatımlar "Kahraman Bakış Açısı"na örnek gösterilebilir. Dolayısıyla doğru cevap A şıkkıdır.

Yanıt A

21. Öncülde verilen parçada özellikleri verilen sanatçımız, Latife TEKİN'dir. Dolayısıyla doğru cevap C şıkkıdır.

Yanıt C

22. Öncülde verilen parçada eleştirmen Ahmet Hamdi Tanpınar'ın romancı, edebiyat tarihçisi ve araştırmacı olduğundan bahsetmiş fakat romanları dışında hiçbir türde eserini okumadığını ifade etmiştir. Dolayısıyla XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi isimli eserle ilgili bir değerlendirme yapmamıştır. Bu anlamda doğru cevap B şıkkıdır.

Yanıt B

23. Öncülde yer alan "Çağrışıma dayalı olarak birbirini izleyen düzensiz yapıdaki cümle ve sözcüklerle ortaya konan bir tekniktir." ifadesini çıkış noktası olarak alırsak bu ifadeyle örnek gösterilebilecek paragrafın E şıkkında verilen paragraf olduğunu söyleyebiliriz. Bu anlamda doğru cevap E şıkkıdır.

Yanıt E

24. Öncülde verilen parçada ifade edildiği gibi mantığın egemenliğinden sıyrılarak bilinç dışı unsurları şiire taşımayı amaçlayan edebi akım sürrealizm akımıdır. Bu anlamda doğru yanıt C seçeneğidir.

Yanıt C